

Van de wap

Op de dag waarop deze kleine tekst het levenslicht aanschouwt, verdwijnt 95 miljoen kilo schip van de wereldzeeën. De uitvaartneming van de USS Enterprise is een feit. Het gigantische vliegdekschip heeft na vijftig dienstjaren zijn tijd erop zitten. Actualiteit en verzinzel schampen even langs elkaar heen. Een paar dagen, of eigenlijk nachten eerder beleefde ik namelijk de ondergang van een al net zo enorme, nucleair aangedreven oorlogsbodem, de USS Independence LHD-8. Een fictieve teloorgang, want de ramp vond plaats in een van de laatste hoofdstukken van ecothriller 'De zwerm' van Frank Schätzing. Oorzaak van de scheepsramp is door hyperintelligentie uit de diepzee aangestuurd zeeleven. Wereldwijd lijkt het zoutwaterleven wraak te nemen op de mensheid, die op alle mogelijke manieren zeeën en oceanen uitwoont. Miljoenen flink uit de kluiten gewassen borstelwormen, scholen giftige inktvissen en kuddes woedende orka's en bultruggen die compleet van de wap lijken, teisteren onze soort. Even eerder, ik zat nog middenin het dikke boek, berichtte het journaal over een geheel nieuw fenomeen: de grijze zeehond blijkt verantwoordelijk voor het groeiende aantal dode bruinvissen dat aanspoelt op de Nederlandse kust. Gedrag dat niet eerder was opgemerkt en tot dusverre specifiek lijkt voor enkele in Nederlandse wateren voorkomende populaties. Waan en werkelijkheid lijken weer met elkaar te vervloeien. Want, zo meldt een onderzoeker, niet uit te sluiten valt dat mensen het volgende slachtoffer vormen van de o zo aambaar lijkende zeehond. Zijn ze nou helemaal gek geworden, ik bedoel die waterhonden?

Landhonden die het op de mens begrepen hebben vormen al veel langer een dankbaar onderwerp van lectuur en literatuur. We slaan er 'The Hound of the Baskervilles' uit de reeks Sherlock Holmes maar eens op na. Achter het moordende optreden van een grote, zwarte en lichtgevend spookhond blijkt uiteindelijk een onschuldig ogende doch kierewiete vlinderverzamelaar schuil te gaan. We lezen en passant dat bioloog Dr. Stapleton met zijn groene vlindernetje in het heidegebied van Dartmoor, in het midden van Devon, Engeland, achter een bijzonder vlindertje aanjaagt, 'vast en zeker een cyclopides'. Cyclopides? Die zoeken we op. Dat blijkt een niet helemaal eenvoudige speurtocht. Waarom heeft detailfreak Sherlock Holmes dat nou niet meteen even voor ons nageplozen? Via trefwoord Cyclopides kom ik terecht bij de 'skippers', de dikkopjes, en vervolgens met enkele lenige, taxonomische paardensprongen via onder

meer *Papilio steropes* uiteindelijk bij *Hesperia comma*. Hebbes, de kommavlinder dus!

We lezen niet of dit de eerste kommavlinder is die de getikte bioloog achterna zit, of dat hij er thuis al vele vlinderkistjes mee heeft volgeprikt. Dus blijft het een onbeantwoorde vraag of deze killer behalve het uitsterven van de Baskervilles ook het zekere einde van de kommavlinder in Dartmoor in werking heeft gezet. Want rondfladderen doet deze vlinder daar sinds tijden niet meer. Voor de laatste paar plukjes populatie moet men tegenwoordig in 'the Garden of England' zijn, in Kent. Inmiddels lijken ook de al dan niet gekke vlinderaars zelf met uitsterven bedreigd. Zo is in een recente BBC-remake van de 'Hound' de dodelijke hoofdrol weggelegd voor een genetisch manipulerende Dr. Stapleton. Karaktermoord! De BBC vormt dus niet alleen een gevaar voor jonge meisjes, zoals we sinds kort weten, maar ook voor gedreven biologen. ●

Tekst: René Marcelis
Tekening:
Peter Wetzels